

પ્રકરણ 14

જવાબો

બહુવિકલ્પી પ્રશ્નો

1. (c)	2. (b)	3. (d)	4. (a)
5. (b)	6. (c)	7. (b)	8. (c)
9. (c)	10. (a)	11. (c)	12. (a)
13. (b)	14. (b)	15. (c)	

ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો

16. સૂચન — (i) વસ્તીવધારો તથા ઊંચાં જીવનધોરણોના કારણે ઊર્જાની માંગ વધી રહી છે.
(ii) અશ્મિ બળતણનો જથ્થો મર્યાદિત છે.
17. સૂચન — ભરતી, તરંગો, OTEC, વગેરે.
18. (i) ધૂમાડારહિત યાંત્રિકીનો ઉપયોગ
(ii) વનીકરણ
19. સૂચન — (i) સમતલ અરીસો પરાવર્તક તરીકે કાર્ય કરે છે.
(ii) કાચની શીટના કારણે ગ્રીનહાઉસ અસર થાય છે.
20. સૂચન — (i) સૌરકોષોમાં કોઈ ગતિશીલ ભાગ હોતા નથી.
(ii) ખૂબ ઓછી જાળવણીની જરૂર
(iii) તે દૂરસ્થ વિસ્તારોમાં પણ સ્થાપિત કરી શકાય છે.
21. સૂચન — બાયોમાસ - વનસ્પતિ અને પ્રાણીજન્ય કચરો
— બાયોગેસ પ્લાન્ટની નામનિર્દેશનવાળી આકૃતિ દોરી ક્રિયાવિધિ સ્પષ્ટ કરો.
22. અનિશ્ચિતતા (અનિયમિતતા)ના કારણે ઊર્જા સતત કામ લાગી શકતી નથી. વિન્ડફાર્મ માટે વિશાળ જગ્યાની જરૂરિયાત હોય છે.

દીર્ઘ જવાબી પ્રશ્નો

23. સૂચન — પરમાણુ વિખંડન. વ્યાખ્યા સાથે વર્ણનમાં યુરેનિયમ પરમાણુ વિખંડનથી, વિકિરણીય ઉત્સર્ગ દ્રવ્યોના નિકાલ સુધી સમાવેશ કરવો.
24. સૂચન — તમારા ઉત્તરમાં પરાવર્તકો/સોલર સેલના ઉપયોગ થાય તેવા ઉપકરણની કાર્યપદ્ધતિનો સમાવેશ કરવો જોઈએ.

મર્યાદાઓ : દિવસ દરમિયાન/સૂર્યપ્રકાશની હાજરી હોય ત્યારે જ તે ઉપલબ્ધ બને, વિશાળ જગ્યા અને ખર્ચાળ ગોઠવણી.

ઉપાય : સંગ્રાહક સૌરકોષોનો ઉપયોગ કરી શકાય.

25. સૂચન — પરંપરાગત અશ્મિબળતણ, પાણી, પવન, બાયોમાસ, વગેરે.

બિનપરંપરાગત સ્રોત - પરમાણ્વીય, સૌર, સમુદ્રિક, ભૂ-તાપીય વગેરે. બિનપરંપરાગત ઊર્જા સ્રોત પૈકી કોઈ એકના ઉપયોગોની ચર્ચા કરો.

26. સૂચન — (i) અશ્મિબળતણો સમાપ્ત થઈ રહ્યા છે. વસ્તી વધી રહી છે. જીવનધોરણોમાં સુધારા લાવવા. વગેરે.

(ii) ભરતી, ઊર્જા, તરંગઊર્જા, OTEC ઊર્જા વગેરે.

27. સૂચન — હવા-પ્રદૂષણ, ગ્રીનહાઉસ અસર, પર્યાવરણીય પ્રભાવો : એસિડવર્ષા, વૈશ્વિક તાપમાન વધારો વગેરે.

ઉપાયો : ધુમાડારહિત યાંત્રિકીનો ઉપયોગ, શુદ્ધ તકનીકી, ઊર્જાનો ન્યાય સંગત (યોગ્ય) ઉપયોગ વગેરે.

28. સૂચન — સૂર્ય એ ઊર્જાનો અખૂટ સ્રોત છે. જુદા-જુદા ઊર્જા-સ્રોતોની પ્રત્યક્ષ કે અપ્રત્યક્ષ રૂપે સૂર્ય પરની આધારિતા સ્પષ્ટ કરી, વિધાનને યોગ્ય કરો.

29. સૂચન — બાયોમાસ - વનસ્પતિ અને પ્રાણીજન્ય કચરો. નામનિર્દેશનવાળી આકૃતિ પરથી બાયોગેસ પ્લાન્ટનું વર્ણન કરો.